

#Nou Temps

EL PRIMER
SETMANARI
EN CATALÀ

EL NOSTRE,
EL TEU!

23 MAIG NOU WEB

www.eltemps.cat

FES-TE'N SUBSCRIPTOR

a subscripcions@eltemps.cat
o telefona al 902 131 025

ELS CRÍTICS

literatura

JOAN DANIEL BEZSONOFF

Una visita al Rosselló

Des del meu poblet de la plana rossellonesa, consideri que tinc l'obligació moral de fer conèixer l'actualitat literària de la Catalunya Nord i d'Occitània. Em refereixi naturalment a totes les terres d'oc i no a la regió que profana el nom dolç d'Occitània. Fa vint anys l'editorial Trabucaire publicava *Les Rambles de Saigon*, la meua primera novel·la, i em fa content que treguin una miscel·lània molt interessant sobre la literatura de la Catalunya Nord. Les contribucions, generalment desiguals en aquell tipus d'estudis, assoleixen tots una qualitat real. La professora Miquela Valls Robinson resumeix brillantment l'estat de les coneixences sobre Josep Sebastià Pons i la cançó popular. Marie Grau escriu en francès unes pàgines enlluernadores sobre Enric Guiter "fou du langage" (p. 97), poeta i científic, bon coneixedor del basc, l'obra del qual acusa les seues opinions marcadament dretanes. Al nostre petit país tenen més acceptació els intel·lectuals que han coquetejat amb el maoisme o el castrisme.

Marie Grau, amb un humor discret i eficaç, treu dels arxius dues obres teatrals del mestre: *Caí* i *En la mateixa carn*, dignes pel que sembla de les millors pàgines de *Nadina Bis* de Pere Verdaguer o d'*Hasta la mort!* d'Enric Danoy. "D'un point de vue strictement littéraire et dramatique, *Caí* ne mérite pas vraiment d'être tirée du papier où elle dort" (p. 103). La senyora Grau amenitza l'article amb fórmules cruels i delicioses com "Je laisse le commentaire à votre sens de l'humour" (p. 104) o

d'una gran profunditat: "Sóc jo que conti i interpreti aquesta mena de novel·la d'un boig pel llenguatge que m'ha semblat poder llegir a través de la seua obra. Novel·la divertida, fascinadora, ridícula... i inquietant, perquè diu quelcom de l'impensat de tota recerca sobre l'origen i la identitat —quelcom també del materna de la llengua materna" (traduït del francès, p. 106).

Confessaré que senti una certa nosa parlant d'aquesta miscel·lània on analitzen la meua obra. He trobat reflexions molt intel·ligents en l'article de Françoise Jouanna ("A l'idéalisation des premiers moments succède une diabolisation de la femme fatale avec le titre *Missatgera de la mort*") (p. 154) al costat d'errors molestos. El narrador de *Les lletres d'amor no serveixen de res* no mata la Claire a la fi de la novel·la sinó que somia fer-ho. A més, és molt desagradable llegir català ortografiat amb la norma occitana, en una voluntat inconscient de catalogar la nostra llengua com una variant de l'occità: "a (sic) gitat per la finestra (sic)"

(p. 79). També hi ha professors que escriuen "Argèlia" (p. 13), a la manera espanyola. Ja no hi ha bons correctors a casa nostra?

M'ha interessat especialment l'evocació de Maties Delcor "fill d'un humil pastor de la Cerdanya" (p. 38), un savi que dominava l'hebreu, l'arameu i el grec, i va traduir al català el *Llibre de Daniel*. Quantes figures d'aquestes dimensions ens queden d'ençà de la mort de Joan Coromines?

Aspectes de la literatura de Catalunya del Nord

DIFERENTS AUTORS

Christian Lagarde, Martine Berthelot,
Marie Grau (editors)
Editorial Trabucaire
Canet de Rosselló, octubre 2016